

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σωτηρία Τζιβινίκου

Νεοελληνική Γλώσσα Δ' Δημοτικού
**ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ
ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**
Τετράδιο Εργασιών
2^ο τεύχος

Νεοελληνική γλώσσα

Στις γειτονιές της Γλώσσας

Δ' Δημοτικού

Τετράδιο Εργασιών

2^ο τεύχος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Συντονιστής/Αξιολογητής

Αξιολογήτρια

Αξιολογήτρια

Τεχνικός Εμπειρογνώμονας

Επικουρικός Εμπειρογνώμονας

**Υπεύθυνος του μαθήματος/γνωστικού
αντικείμενου στο πλαίσιο της Πράξης**

Γεωργίου Χρήστος, *Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός*

Μαρκογιαννάκη Αικατερίνη, *Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός*

Τσελεπή-Κωστίκα Ευαγγελία, *Σύμβουλος Εκπαίδευσης*

Σολάκης Δημήτριος, *Πτυχιούχος Πληροφορικής*

Σταυριανού Ειρήνη, *Πτυχιούχος Τεχνολογίας
Γραφιστικών Τεχνών*

Αθανάσιος Γιαννίκας, *Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ, Μέλος
της Επιστημονικής Ομάδας Έργου (ΕΟΕ) της Πράξης*

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνη Πράξης

Πολυξένη Μπίλλα

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Προϊσταμένη Τμήματος Β΄ Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Πράξης

Άννα-Αικατερίνη Λυκούρη

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»**

Σωτηρία Τζιβινίκου

Νεοελληνική γλώσσα

Στις γειτονιές της Γλώσσας

Δ΄ Δημοτικού

Τετράδιο Εργασιών 1^ο τεύχος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Συγγραφέας

Σωτηρία Τζιβινίκου, Ph.D. Επίκουρη Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Συμβολή στην ανάπτυξη του πρωτογενούς
εκπαιδευτικού υλικού

Πολυξένη Σαμαρά *Φιλολόγος, Εκπαιδευτικός*
Β/θμιας Εκπαίδευσης

Παρασκευή Γρηγοριάδου *Εκπαιδευτικός*
Α/θμιας Εκπαίδευσης

Εικονογράφηση/Γραφιστική Επιμέλεια

Σπυριδούλα Μπέσσα *MEd Υπ. Διδάκτορας Φιλολόγος*

Ιωάννα Βαριά, Γραφίστρια - Εικονογράφος

Σελιδοποίηση

Αικατερίνη Γιαννίτση, Γραφίστρια

Ιωάννα Βαριά, Γραφίστρια - Εικονογράφος

Φιλολογική Επιμέλεια

Μπέσσα Σπυριδούλα, MEd Υπ. Διδάκτορας Φιλολόγος

Υπεύθυνη του μαθήματος
κατά τη συγγραφή

Σωτηρία Τζιβινίκου, Ph.D. Επίκουρη Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Προεκτυπωτικές Εργασίες

Readnet Publications IKE

Πνευματικά Δικαιώματα Κειμένων

Το παρόν διδακτικό πακέτο διατίθεται αποκλειστικά για χρήση στα σχολεία, σύμφωνα με τους όρους που θα καθοριστούν από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Τα κείμενα που περιλαμβάνονται σε αυτό, προέρχονται από τις εξής πηγές:

Κείμενα με αναφερόμενη πηγή και προέλευση. Ορισμένα κείμενα έχουν αντληθεί από δημοσιευμένες πηγές. Για αυτά τα κείμενα αναφέρεται η πηγή και η προέλευσή τους, και η χρήση τους γίνεται σύμφωνα με τους όρους πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν για τις πηγές αυτές.

Διασκευές δημοσιευμένων κειμένων από τη συγγραφική ομάδα. Η συγγραφική ομάδα έχει διασκευάσει κείμενα που προέρχονται από δημοσιευμένες πηγές, με στόχο την προσαρμογή τους στις ανάγκες του παρόντος διδακτικού έργου. Για τα διασκευασμένα κείμενα αναφέρεται πάντα η αρχική πηγή και προέλευση, ενώ η διασκευή καλύπτεται από τα δικαιώματα της παρούσας έκδοσης.

Πρωτότυπα κείμενα της συγγραφικής ομάδας. Τα υπόλοιπα κείμενα έχουν αναπτυχθεί εξ ολοκλήρου από τη συγγραφική ομάδα για τις ανάγκες του παρόντος έργου. Τα πρωτότυπα κείμενα προστατεύονται από τη νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας, και οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή χρήση τους επιτρέπεται μόνο για τους σκοπούς του έργου.

Πνευματικά Δικαιώματα Εικόνων

Οι εικόνες που περιλαμβάνονται σε όλα τα τεύχη του παρόντος διδακτικού πακέτου έχουν χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους χρήσης και τις άδειες που παρέχονται από τις πηγές τους. Συγκεκριμένα:

Οι εικόνες που έχουν αντληθεί από τη βιβλιοθήκη του Canva.com ενσωματώνονται στο παρόν έργο με βάση τους όρους άδειας χρήσης που προβλέπονται από την πλατφόρμα. Το έργο συμμορφώνεται με την πολιτική εμπορικής και μη εμπορικής χρήσης όπως αναφέρεται στον επίσημο ιστότοπο του Canva.com.

Οι εικόνες που έχουν αντληθεί από τη βιβλιοθήκη του Freepik.com έχουν αποκτηθεί και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την άδεια χρήσης της πλατφόρμας. Όπου απαιτείται, αναφέρονται οι δημιουργοί, όπως προβλέπεται από την άδεια χρήσης.

Οι εικόνες που έχουν αντληθεί από ανοιχτές πηγές στο διαδίκτυο χρησιμοποιούνται μόνο εφόσον συνοδεύονται από σαφή άδεια χρήσης που επιτρέπει τη χρήση τους για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους όρους χρήσης τους. Σε περίπτωση που κάποια εικόνα παραβιάζει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η χρήση της δεν είναι εσκεμμένη και θα αφαιρεθεί άμεσα κατόπιν σχετικής ειδοποίησης.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΕΙΚΟΝΑ/ΚΕΙΜΕΝΟ

ΗΧΗΤΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

VIDEO

ΑΣΚΗΣΗ/ΛΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΓΛΩΣΣΑΡΙ/ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΠΑΙΧΝΙΔΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

5

Ιστορίες -
Παραμύθια
Σελ. 7

ΔΥ1: Η έννοια της φαντασίας στη λογοτεχνία και την τέχνη.
ΔΥ2: Συνδυάζοντας φαντασία και πραγματικότητα.
ΔΥ3: Η φαντασία ως εργαλείο επίλυσης προβλημάτων.
ΔΥ4: Επανάληψη: Η φαντασία ως μέσο δημιουργίας.

6

Τεχνολογία
Σελ. 31

ΔΥ1: Εισαγωγή στην τεχνολογία και τα θαύματα της.
ΔΥ2: Ιστορία της τεχνολογίας.
ΔΥ3: Σύγχρονες τεχνολογικές καινοτομίες.
ΔΥ4: Επανάληψη: Τεχνολογικά Θαύματα και η σημασία τους.

7

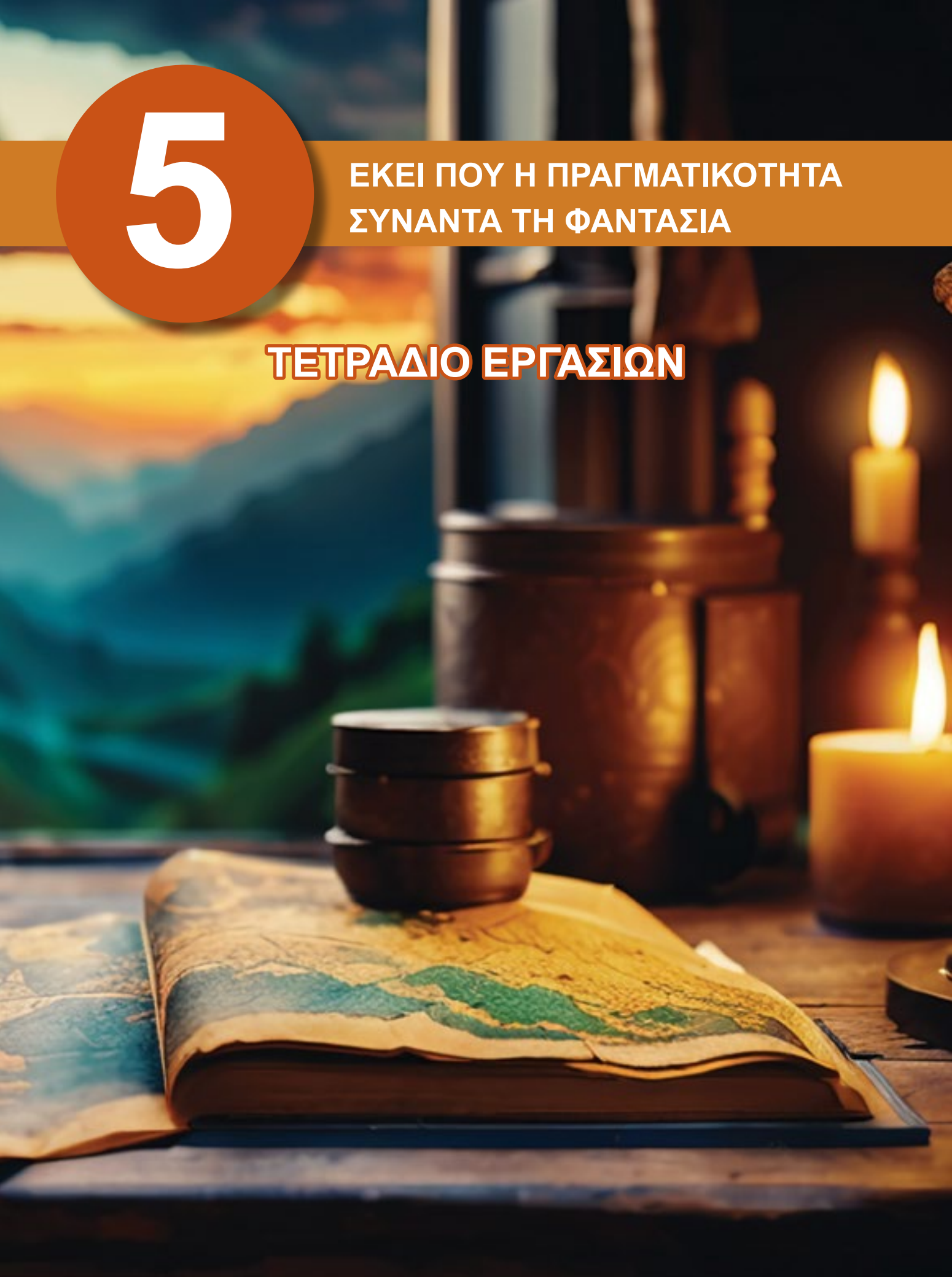
Δημοκρατία
Σελ. 53

ΔΥ1: Τι είναι Δημοκρατία.
ΔΥ2: Η ιστορία των εκλογών και η σημασία τους.
ΔΥ3: Το δικαίωμα της ψήφου.
ΔΥ4: Επανάληψη: Οι αξίες της Δημοκρατίας.

5

ΕΚΕΙ ΠΟΥ Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΣΥΝΑΝΤΑ ΤΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΤΟ ΜΑΓΕΥΤΙΚΟ ΦΩΣ: Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙ ΚΙΟΥΡΙ

Μια κρύα μέρα του Δεκέμβρη του 1898, η Μαρί Κιουρί και ο σύζυγός της, Πιερ, εργάζονταν ακούραστα στο πρόχειρο εργαστήριό τους στο Παρίσι. Αρχικά, το ζευγάρι είχε αφιερώσει αμέτρητες ώρες στην έρευνα ενός νέου, μυστηριώδους στοιχείου που είχαν ανακαλύψει στο ορυκτό ουρανίνη, το οποίο είχε αποσταλεί από την Τσεχία. Η εργασία τους ήταν εξαντλητική και επικίνδυνη, καθώς διαχειρίζονταν ουσίες που εξέπεμπαν ακτινοβολία, μια ιδιότητα άγνωστη εκείνη την εποχή.

Εκείνη τη συγκεκριμένη μέρα, η Μαρί και ο Πιερ κατόρθωσαν να απομονώσουν ένα νέο στοιχείο, το οποίο ονόμασαν «ράδιο». Η ανακάλυψη αυτή δεν ήταν αποτέλεσμα μόνο της επιστημονικής της ιδιοφυΐας, αλλά και της απίστευτης επιμονής της. Η Μαρί εργάστηκε ακούραστα, διαχωρίζοντας τόνους ορυκτών με τα χέρια της, σε συνθήκες που θα αποθάρρυναν ακόμα και τους πιο αφοσιωμένους επιστήμονες.

Στο μεταξύ, καθώς πλησίαζε το τέλος της ημέρας, το ζευγάρι κοίταξε το μικρό δείγμα ραδίου που έλαμπε με ένα παράξενο μπλε φως. Ήταν η πρώτη φορά που κάποιος είχε δει αυτό το φαινόμενο και το θέαμα ήταν μαγευτικό. Η Μαρί ένιωσε ένα κύμα ενθουσιασμού και περηφάνιας. Έπειτα, ήξερε ότι αυτή η ανακάλυψη θα άνοιγε νέους δρόμους στην επιστήμη και την ιατρική.

Η ανακάλυψη του ραδίου όχι μόνο της χάρισε το βραβείο Νόμπελ στη Χημεία το 1911, αλλά και άλλαξε την πορεία της επιστήμης για πάντα. Παρόλα αυτά, η Μαρί και ο Πιερ δεν μπορούσαν να φανταστούν τις επικίνδυνες επιπτώσεις της ραδιενέργειας στην υγεία τους, με την Μαρί να υποφέρει από τις συνέπειες της ακτινοβολίας για το υπόλοιπο της ζωής της.

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, η ιστορία της Μαρί Κιουρί είναι ένα λαμπρό παράδειγμα αφοσίωσης, θάρρους και επιστημονικής αναζήτησης, που συνεχίζει να εμπνέει γενιές επιστημόνων και ανθρώπων σε όλο τον κόσμο.

Σπυριδούλα Μπέσσα

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Διαβάστε την ιστορία του ζεύγους και επιστημόνων Κιουρί και συμπληρώστε τις προτάσεις που βρίσκονται παρακάτω.

Πρωταγωνιστές της ιστορίας:

.....

.....

Αρχή της αφήγησης:

από έως

Μέση της αφήγησης:

από έως

Τέλος της αφήγησης:

από έως

Υπάρχουν λέξεις που συνδέουν λογικά τα γεγονότα μεταξύ τους;

.....

Ατομική εργασία - χαμηλής δυσκολίας

Βάλε σε σειρά τις παρακάτω περιόδους λόγου χρησιμοποιώντας τους αριθμούς 1-7, για να μπει σε σειρά η ιστορία της προσελήνωσης του Απόλλων 11.

- Στις 20 Ιουλίου 1969, ο Νιλ Άρμστρονγκ πάτησε πρώτος στη Σελήνη και είπε: «Ένα μικρό βήμα για τον άνθρωπο, ένα μεγάλο άλμα για την ανθρωπότητα.»
- Τελικά, στις 24 Ιουλίου 1969, το πλήρωμα γύρισε στη Γη.
- Στο μεταξύ, ο Κόλινς έμεινε σε τροχιά γύρω από τη Σελήνη.
- Μετά από ταξίδι τεσσάρων ημερών, το διαστημόπλοιο έφτασε στη Σελήνη.
- Ο Άρμστρονγκ και ο Όλντριν πέρασαν δύο ώρες μαζεύοντας πετρώματα από τη Σελήνη.
- Το πλήρωμα του Απόλλων 11 ήταν ο Νιλ Άρμστρονγκ, ο Μάικλ Κόλινς και ο Μπαζ Όλντριν.
- Αρχικά, στις 16 Ιουλίου 1969, ο πύραυλος Κρόνος V απογειώθηκε από τη Φλόριντα.

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Διαβάστε τον μύθο του Αισώπου και συμπληρώστε τις προτάσεις που βρίσκονται παρακάτω.

Ο λαγός και η χελώνα

Μια φορά κι έναν καιρό, ένας γρήγορος λαγός κορόιδευε την αργή χελώνα, λέγοντάς της ότι δεν μπορούσε ποτέ να τον νικήσει σε αγώνα δρόμου. Την επόμενη μέρα όμως, η χελώνα με την ήρεμη και σταθερή της φύση, τον προκάλεσε σε αγώνα. Ο λαγός, σίγουρος για τη νίκη του, ξεκίνησε γρήγορα και σταμάτησε για έναν υπνάκο. Σε αντίθεση με αυτόν, η χελώνα προχωρούσε αργά αλλά σταθερά. Τελικά, όταν ο λαγός ξύπνησε, η χελώνα είχε ήδη φτάσει στον τερματισμό και κέρδισε τον αγώνα.

Πρωταγωνιστές της ιστορίας:

.....

.....

Αρχή της αφήγησης:

από έως

Μέση της αφήγησης:

από έως

Τέλος της αφήγησης:

από έως

Υπάρχουν λέξεις που συνδέουν λογικά τα γεγονότα μεταξύ τους;

.....

.....

.....

Ατομική εργασία - χαμηλής δυσκολίας

Βάλε σε σειρά τις παρακάτω περιόδους λόγου χρησιμοποιώντας τους αριθμούς 1-8, για να μπει σε σειρά η γνωστή ιστορία της συνάντησης του Οδυσσέα με τον Κύκλωπα Πολύφημο.

- Όταν ο Πολύφημος επέστρεψε στη σπηλιά του, παγίδεψε τον Οδυσσέα και τους άντρες του μέσα, κλείνοντας την είσοδο με έναν τεράστιο βράχο.
- Το επόμενο πρωί, όταν ο Πολύφημος άνοιξε την είσοδο της σπηλιάς για να βγάλει τα πρόβατά του, οι άντρες του Οδυσσέα κρύφτηκαν κάτω από τις κοιλιές των ζώων και έτσι κατάφεραν να αποδράσουν.
- Ο Οδυσσέας και οι σύντροφοί του βρέθηκαν στο νησί των Κυκλώπων.
- Ο Οδυσσέας σκέφτηκε ένα πονηρό σχέδιο για να σωθούν.
- Εκεί, ανακάλυψαν μια σπηλιά γεμάτη από τυριά και γάλα, που ανήκε στον Πολύφημο, έναν γιγαντιαίο κύκλωπα.
- Παρόλο που ο Πολύφημος κατάλαβε την απάτη, ήταν πλέον αργά και οι γενναίοι άντρες βγήκαν σώοι και ελεύθεροι, έτοιμοι να συνεχίσουν το ταξίδι τους.
- Έπεισε τον Πολύφημο να πει κρασί, κάνοντάς τον να μεθύσει και να αποκοιμηθεί.
- Τότε, με ένα αιχμηρό ξύλο, τύφλωσαν τον κύκλωπα.

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Αφού διαβάσετε τις παρακάτω αφηγήσεις, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που βρίσκονται στο τέλος.

Κείμενο 1

Λένε πως μια φορά κι έναν καιρό, ήταν ένας βασιλιάς στην Ανατολή, που διοικούσε έναν τόπο από τη θάλασσα ως τα ψηλά βουνά. Ήταν δίκαιος και σοφός, μιλούσε με αγγέλους και είχε ένα δαχτυλίδι που κυριαρχούσε στους δαίμονες. Όλοι είχαν ακούσει για τη φορά που έλυσε τη διαμάχη δύο γυναικών που διεκδικούσαν το ίδιο παιδί.

Μια μέρα, περπατώντας στους κήπους του παλατιού, άκουσε τον καλύτερό του φίλο και υπασπιστή του να λέει πως ο βασιλιάς χρωστάει τις επιτυχίες του στη βοήθειά του και ότι χωρίς αυτόν δεν θα είχε καταφέρει τίποτα. Ο βασιλιάς έπεσε σε μεγάλο συλλογισμό. Μέρους αργότερα, κάλεσε τον φίλο του και του ζήτησε να βρει ένα μαγικό δαχτυλίδι που, όταν το κοιτούσε, θα τον ηρεμούσε στις δυσκολίες και θα τον κρατούσε προσγειωμένο σε στιγμές μεγάλης χαράς. Του έδωσε έξι μήνες καιρό, απειλώντας πως αν δεν το έβρισκε, θα του έπαιρνε το κεφάλι.

Ο υπασπιστής, απελπισμένος, ξεκίνησε το ταξίδι του. Περπάτησε σε δρόμους και σοκάκια, ρώτησε μάστορες, περαστικούς, ανθρώπους σε παζάρια και караβάνια. Ο χρόνος περνούσε, οι μήνες κυλούσαν γρήγορα κι ακόμη δεν είχε βρει το δαχτυλίδι. Κόντευε να τελειώσει ο έκτος μήνας, όταν, επιστρέφοντας στην πολιτεία του, είδε ένα μαγαζί που δεν είχε ξαναδεί. Ένα παιδί έπαιζε στα σκαλοπάτια του. Ρώτησε το παιδί για το δαχτυλίδι και τότε ακούστηκε μια φωνή μέσα από το μαγαζί.

Ένας γέρος έμπορος τον κάλεσε μέσα και του είπε ότι ξέρει τι ψάχνει. Πήρε ένα κομμάτι χαλκό, το μέτρησε, το έκοψε, το κόλλησε και χάραξε πάνω του κάτι. Ο υπασπιστής διάβασε τις λέξεις και τα μάτια του φωτίστηκαν: «Κι αυτό θα περάσει...». Πλήρωσε τον γέρο και έτρεξε στο παλάτι.

Ο βασιλιάς κοίταξε το δαχτυλίδι, διάβασε τις λέξεις και το πρόσωπό του έλαμψε. Διάβασε το μήνυμα φωναχτά: «Κι αυτό θα περάσει...». Τόσο απλό, τόσο αληθινό!

Έτσι είναι, παιδιά, όλα κάποια στιγμή περνούν. Και τα δύσκολα, και τα εύκολα...

*Διασκευασμένο κείμενο από τη συλλογή Λαϊκών Παραμυθιών του Δ. Προύσαλη
«Παραμύθια για δύσκολους καιρούς»*

Κείμενο 2

Ο Μανόλης Ανδρόνικος ήταν ένας σπουδαίος Έλληνας αρχαιολόγος που γεννήθηκε το 1919 στην Προύσα της Μικράς Ασίας και μεγάλωσε στη Θεσσαλονίκη. Από νεαρή ηλικία, έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για την ιστορία και την αρχαιολογία.

Το 1977, ο Μανόλης Ανδρόνικος πραγματοποίησε μία από τις σημαντικότερες ανακαλύψεις στην ιστορία της αρχαιολογίας στην Ελλάδα. Στη Βεργίνα, μια περιοχή της Μακεδονίας, ανακάλυψε έναν ασύλητο τάφο. Ο τάφος αυτός δεν είχε λεηλατηθεί ποτέ, δηλαδή δεν είχε ανοιχτεί από κλέφτες, και τα πολύτιμα αντικείμενα ήταν ακόμα μέσα.

Ο Ανδρόνικος και η ομάδα του εργάζονταν με προσοχή και υπομονή, αφαιρώντας τα στρώματα του χώματος. Όταν τελικά έφτασαν στον τάφο, άνοιξαν την πέτρινη πόρτα και βρήκαν μέσα ανεκτίμητα αντικείμενα που τοποθετούνται σε τάφους μαζί με τους νεκρούς, γνωστά ως κτερίσματα. Αυτά τα κτερίσματα περιλάμβαναν χρυσά στεφάνια, όπλα, πανοπλίες και μια χρυσή λάρνακα. Η λάρνακα είναι ένα μικρό κουτί από μέταλλο ή πέτρα που χρησιμοποιείται για τη φύλαξη οστών ή πολύτιμων αντικειμένων. Μέσα στη λάρνακα βρέθηκαν τα οστά του νεκρού, που πιστεύεται ότι ήταν ο βασιλιάς Φίλιππος Β', πατέρας του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Η είσοδος του τάφου του Φιλίππου Β' στο Μουσείο της Βεργίνας.

Η χρυσή λάρνακα ήταν διακοσμημένη με τον Ήλιο της Βεργίνας, το σύμβολο της μακεδονικής δυναστείας (δηλαδή μιας διαδοχικής σειράς ηγεμόνων από την ίδια οικογένεια). Η στιγμή της ανακάλυψης ήταν γεμάτη συγκίνηση και δέος. Ο Ανδρόνικος συνειδητοποίησε ότι είχε βρει κάτι εξαιρετικά σημαντικό, κάτι που θα άλλαζε την κατανόηση της αρχαίας ελληνικής ιστορίας. Η ανακάλυψη αυτή απέδειξε τη σπουδαιότητα της Μακεδονίας στην αρχαία Ελλάδα και έφερε στο φως πολλά στοιχεία για τη ζωή και τον πολιτισμό των αρχαίων Μακεδόνων.

Συγγραφική ομάδα

Η χρυσή λάρνακα του Φιλίππου Β', Βεργίνα.

Ποιο κείμενο είναι αφήγηση παραμυθιού και ποιο αφήγηση πραγματικών γεγονότων;

.....

.....

.....

Ποια στοιχεία σας βοήθησαν να κατατάξετε κάθε κείμενο στη σωστή κατηγορία;

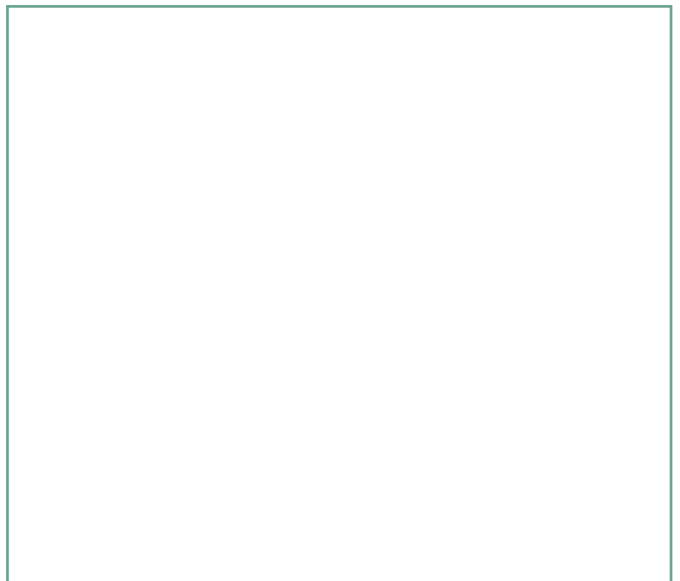
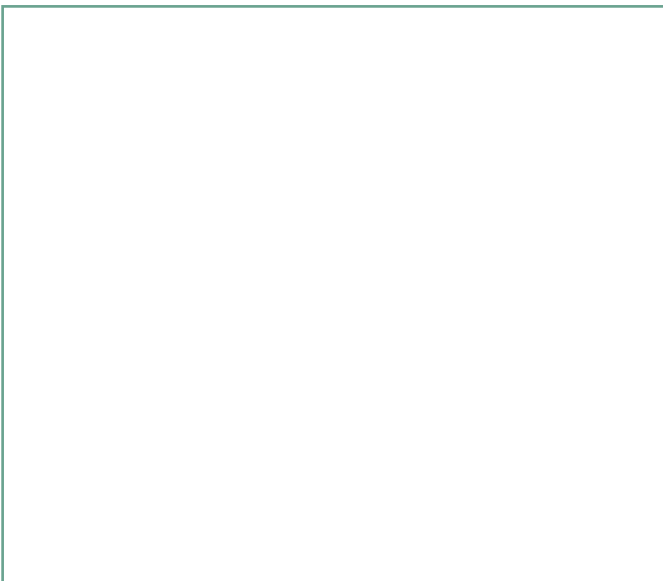
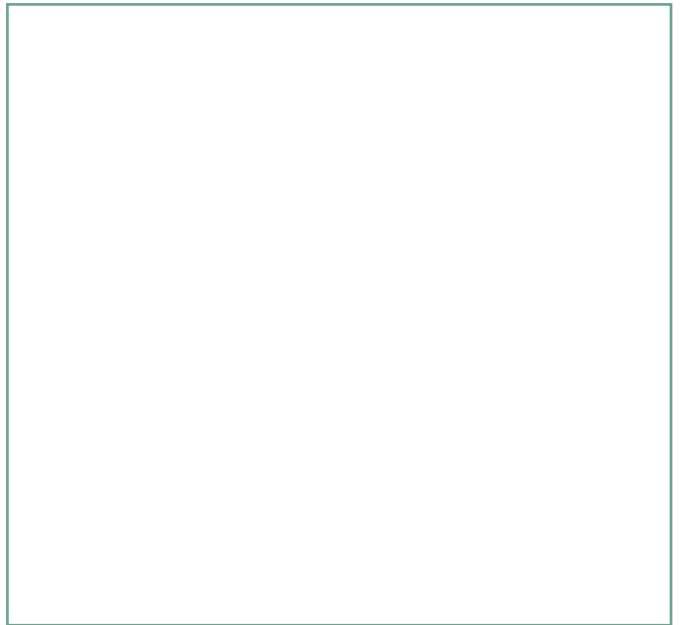
.....

.....

.....

Ατομική εργασία - χαμηλής δυσκολίας

Διάβασε το Κείμενο 1 και δημιούργησε σκίτσα που να αντιπροσωπεύουν τις βασικές σκηνές της ιστορίας. Κάτω από κάθε σκίτσο, γράψε μια σύντομη πρόταση που να συνδέεται με τη ζωγραφιά σου.

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Εντοπίστε τα ουσιαστικά σε -ος που υπάρχουν στα δύο κείμενα. Γράψτε τα ουσιαστικά που βρήκατε στον παρακάτω πίνακα βάζοντάς τα στην ονομαστική ενικού. Υπογραμμίστε με κόκκινο χρώμα το σταθερό μέρος των ουσιαστικών και με μπλε το μεταβλητό μέρος. Δείτε το παράδειγμα.

Ουσιαστικά σε -ος
1. ο <u>καιρ</u> <u>ός</u>
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.

Ατομική εργασία - χαμηλής δυσκολίας

Συμπλήρωσε τα κενά στην κλίση των παρακάτω ουσιαστικών παρατηρώντας το πρότυπο που υπάρχει.

Ενικός αριθμός

ο δάσκαλος
του δασκάλου
τον δάσκαλο
- δάσκαλε

Ενικός αριθμός

ο χαλκ
του
τον
.....

Ενικός αριθμός

ο δρόμ
του
τον
.....

Πληθυντικός αριθμός

οι δάσκαλοι
των δασκάλων
τους δασκάλους
- δάσκαλοι

Πληθυντικός αριθμός

οι χαλκ
των
τους
.....

Πληθυντικός αριθμός

οι δρόμ
των
τους
.....

Ενικός αριθμός

ο άγγελος
του αγγέλου
τον άγγελο
- άγγελε

Ενικός αριθμός

ο άνθρωπ
του
τον
.....

Ενικός αριθμός

ο έμπορ
του
τον
.....

Πληθυντικός αριθμός

οι άγγελοι
των αγγέλων
τους αγγέλους
- άγγελοι

Πληθυντικός αριθμός

οι άνθρωπ
των
τους
.....

Πληθυντικός αριθμός

οι έμπορ
των
τους
.....

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Διάλεξε τέσσερα ουσιαστικά από την άσκηση της σελ. 20 και κλίνε τα.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Να μεταφέρεις τα παρακάτω ουσιαστικά στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

το κέρας
 του πέρατος
 τα κρέατα
 των τεράτων

Ατομική εργασία - χαμηλής δυσκολίας

Συμπλήρωσε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με το ουσιαστικό της παρένθεσης στην πτώση που ζητείται.

1. Ο μάγειρας ετοίμασε τα (το κρέας: αιτιατική πληθυντικού) για τη σημερινή εκδήλωση.
2. Τα (το κέρας: ονομαστική πληθυντικού) του ελαφιού ήταν διακοσμημένα με πολύχρωμες κορδέλες.
3. Νόμιζε ότι είδε τα μάτια ενός (το τέρας: γενική ενικού), αλλά κοιτώντας πιο προσεκτικά, κατάλαβε ότι ήταν μια παράξενη σκιά.
4. Θα σε ακολουθήσω ως τα (το πέρας: αιτιατική πληθυντικού) του κόσμου.
5. Το χρώμα των (το κέρας: γενική πληθυντικού) του ταράνδου ήταν σκούρο καφέ.
6. Ο Αλέξανδρος, όταν αποφάσισε να γίνει χορτοφάγος, σταμάτησε να τρώει (το κρέας: αιτιατική ενικού) ζώων.
7. Ο ήρωας του παραμυθιού φώναξε: « (το τέρας: κλητική ενικού), δεν σε φοβάμαι! Θα σε νικήσω!»

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Αντιστοίχισε τα ουσιαστικά της αριστερής στήλης με τη σωστή κατάληξη της δεξιάς στήλης.

ελαι	
γείτ	
χειμ	
αι	-ονας/-όνας
καν	
παγετ	
ακτήμ	-ωνας
αμπελ	
επιστήμ	
ειδήμ	

Ατομική εργασία, διαβαθμισμένης δυσκολίας

Να μεταφέρεις τις παρακάτω ονοματικές φράσεις στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

ο ελαιώνας του παππού

.....
των χρυσών αιώνων

τον αξιόλογο επιστήμονα

.....
κρύοι παγετώνες

.....
οι σκληροί ακτήμονες

του αυστηρού κανόνα

.....
τους περασμένους χειμώνες

φοβερέ ειδήμονα

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με κάποιο από τα ουσιαστικά που βρίσκονται στο πλαίσιο, αφού το βάλετε στη σωστή πτώση και αριθμό.

γένος, πάθος, μέρος, έλος, ύψος, δάσος, βάθος, έθνος, πλήθος, τέλος

Τα δέντρα και η πλούσια βλάστηση των αξίζουν να μελετηθούν από τους δασολόγους.

Στο της ημέρας, όλοι ήμασταν χαρούμενοι.

Αυτό το έχει μια ιδιαίτερη ομορφιά το χειμώνα.

Τα ουσιαστικά και τα επίθετα έχουν τρία v..... .

Τα έθιμα κάθε αντικατοπτρίζουν την κουλτούρα του.

Το της λίμνης είναι άγνωστο ακόμη και στους ντόπιους.

Τα αεροπλάνα πετούν σε τρομερά

Το των επισκεπτών στο φεστιβάλ ήταν τεράστιο.

Αναζητούσε τρόπους να ξεπεράσει τα που τον βασάνιζαν.

Οι αγρότες καλλιεργούν τα για την παραγωγή ρυζιού.

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Ένωσε τα ουσιαστικά της αριστερής στήλης με τη σωστή πτώση και αριθμό της δεξιάς στήλης.

1. το κάλλος	A. γενική πληθυντικού
2. των εδαφών	B. ονομαστική ενικού
3. τα πλάτη	Γ. ονομαστική ενικού
4. του πελάγου	Δ. ονομαστική πληθυντικού
5. τα βάρη	E. γενική ενικού
6. του νέφους	ΣΤ. ονομαστική πληθυντικού
7. τα μήκη	Z. γενική ενικού
8. τα κέρδη	H. γενική ενικού
9. το ψύχος	Θ. ονομαστική πληθυντικού
10. του μεγέθους	I. ονομαστική πληθυντικού

Ατομική εργασία, χαμηλής δυσκολίας

Γράψε τη γενική ενικού, την ονομαστική και γενική πληθυντικού των παρακάτω ουσιαστικών, όπως το παράδειγμα.

το κράτος: του κράτους, τα κράτη, των κρατών

το είδος:

το όρος:

το πέλαγος:

το έδαφος:

το λάθος:

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με κάποιο από τα ουσιαστικά που βρίσκονται στο πλαίσιο, αφού το βάλετε στη σωστή πτώση και αριθμό.

το καθήκον, το προϊόν, το παρόν, το μέλλον, το γεγονός,
το παρελθόν, το περιβάλλον, το συμφέρον, το μέγεθος

1. Το ήταν αναπάντεχο και μας αιφνιδίασε όλους.
2. Κάθε απόφαση πρέπει να λαμβάνεται με γνώμονα το όλων.
3. Τα της εταιρείας έχουν μεγάλη ζήτηση.
4. Η προστασία του είναι υποχρέωση όλων μας.
5. Αναλύουμε τα γεγονότα του για να κατανοήσουμε το σήμερα.
6. Τα ρούχα έχουν πολλά
7. Το είναι ο χρόνος που ζούμε τώρα
8. Το μας γεμίζει όνειρα και ελπίδες.
9. μας είναι η φροντίδα των ζώων.

Ατομική εργασία, χαμηλής δυσκολίας

Ένωσε τα ουσιαστικά με τη σωστή κατάληξη.

Ουσιαστικά

κουτ.....

δάκρ.....

κορίτσ.....

οξ.....

αγόρ.....

τυρ.....

βράδ.....

δόρ.....

στάχ.....

δίχτ.....

Καταλήξεις

-υ/-ύ

-ι

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Γράψε τον τύπο που ζητείται για κάθε ουσιαστικό.

το βράδου (γενική ενικού):

το αμάξι (αιτιατική πληθυντικού):

το δάκρυ (κλητική ενικού):

το κρασί (ονομαστική πληθυντικού):

το δόρου (γενική πληθυντικού):

το δίχτυ (αιτιατική ενικού):

το παπί (κλητική πληθυντικού):

το οξύ (ονομαστική πληθυντικού):

το ποντίκι (γενική ενικού):

το στάχυ (αιτιατική πληθυντικού):

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Δημιούργησε σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό προθέσεις.

αντί + λόγος =

μετά + μορφώνομαι =

κατά + δύση =

αντί + γραφή =

συν + εργασία =

παρά + θύρα =

προ + βλέπω =

προς + φορά =

από + θήκη =

Ατομική εργασία, χαμηλής δυσκολίας

Ένωσε τα αχώριστα μόρια με τις παρακάτω λέξεις και δημιούργησε σύνθετες λέξεις.

ξε + φεύγω

α + νόστιμος

ξε + φλούδα

α + χρώμα

ξε + ζουμί

α + κουρεμένος

ξε + στρώνω

αν + αλφάβητος

ξε + κόβω

αν + ίσος

ξε + βάφω

αν + ιερός

ξε + βολεύω

αν + υποφερτός

ξε + διπλώνω

αν + υπολογισμένος

α + τύχη

αν + αποτελεσματικός

α + φυσικός

αν + ασφαλής

α + καρδιά

αν + εμβολιασμένος

α + τύχη

Ατομική εργασία, διαβαθμισμένης δυσκολίας

Χρησιμοποιώντας τα αχώριστα μόρια ξε- και α-/αν- δημιούργησε σύνθετες λέξεις:

γνωστός:	ριζώνω:
ικανός:	υπομονετικός:
κουράζομαι:	άξιος:
δίκαιος:	βάφω:
σκονίζω:	τρυπώνω:

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Χρησιμοποιήστε τα μόρια ξε- και α-/αν- για να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις με καθεμιά από τις λέξεις του πλαισίου. Έπειτα, συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις με αυτές. Μπορεί να χρειαστούν μικρές αλλαγές στις λέξεις.

ταιριαστός, όμοιος, υπαρκτός, κακός, κατάλληλος, περνώ, μένω,
κουφαίνω, φεύγω, τρελαίνομαι

Αυτό το δώρο είναι με τα γούστα μου, αλλά το εκτιμώ.
Όταν είδα το αγαπημένο μου συγκρότημα, από τη χαρά μου.
Η δικαιολογία του ήταν, κανείς δεν τον πίστεψε.
..... από βενζίνη στη μέση της διαδρομής και έμεινα εκεί.
Ο σκύλος τους είναι και φιλικός με όλους.
Η ταινία ήταν για μικρά παιδιά λόγω της βίας.
Προσπαθώ να τις δυσκολίες της καθημερινότητας.
Η δυνατή μουσική με και δεν μπορούσα να ακούσω τίποτα άλλο.
Τα δύο δείγματα είναι και δεν μπορούν να συγκριθούν.
Το κουνέλι από το κλουβί του και τώρα το ψάχνουμε.

Ατομική εργασία - διαβαθμισμένης δυσκολίας

Δημιούργησε προτάσεις με τα παρακάτω ζεύγη λέξεων.

σκεπάζω - ξεσκεπάζω

.....

.....

στολίζω - ξεστολίζω

.....

.....

κλειδώνω - ξεκλειδώνω

.....

.....

διαβασμένος - αδιάβαστος

.....

.....

ορατός - αόρατος

.....

.....

αποφασιστικός - αναποφάσιτος

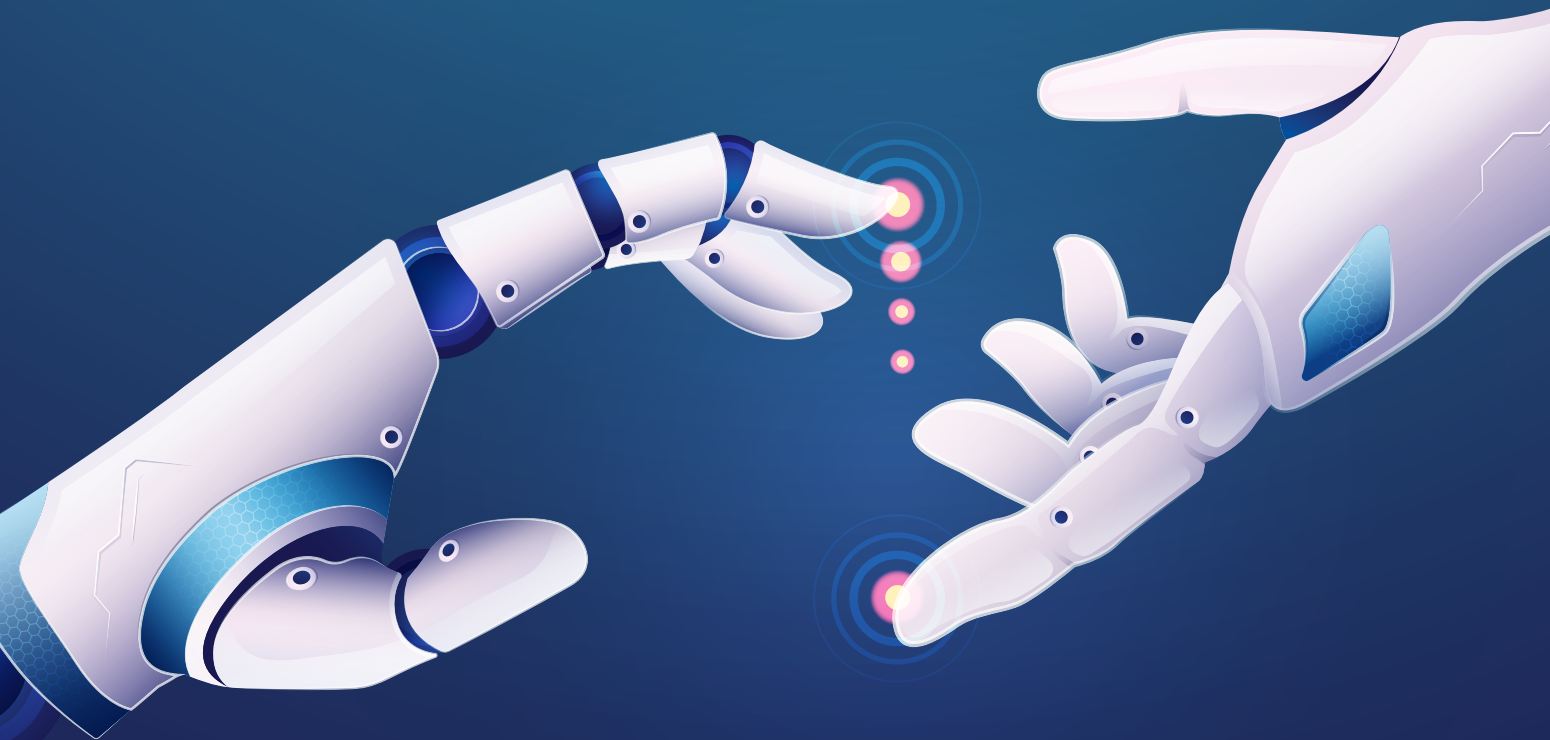
.....

.....

6

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΘΑΥΜΑΤΑ

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Πρωτοπορεί και στην εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων

✓ Το εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Ηπείρου βρίσκεται ανάμεσα στα 31 κορυφαία ΑΕΙ της Ευρώπης, στην εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού στη διεθνοποίηση

✓ Α. Μπατισάτου: «Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων τολμάμε να καινοτομούμε»

Αναλυτικό ρεπορτάζ στις σελ. 3

Γεμάτα τα κάμπινγκ στη Χαλκιδική - Στο 90% η πληρότητα

→ 8

■ Η ΛΑΡΙΣΑ ΚΑΤΑΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΑ

Ο χάρτης των φετινών δασικών πυρκαγιών

🔴 ΕΚΔΗΛΩΘΗΚΑΝ 219 ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Ο «χάρτης» των φετινών δασικών πυρκαγιών που διαχρίστηκε η πυροσβεστική φρόνισης στην καρδιά της αντιπυρικής περιόδου, περιλαμβάνει «κρίσιμα» παράγοντες να μένουν πιο σαφείς για μέρες δασικές επέτασης, αλλά και φωτιές που... «επιμένουν» να διασπούν με «συνέπεια» στις ίδιες περιοχές. Από την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου στην 1η Μαΐου, έως και τις 26 Ιουλίου, οι πυροσβεστές έχουν κλιθεί για επέμβαση σε συνολικά 219 φωτιές, στο νομό Λάρισης, οι οποίες κατατάσσεται στη δεύτερη θέση, πανελλαδικά.

■ ΣΕΛ. 8

Ξεκινά η αποκατάσταση του Ιερού των Μεγάλων Θεών στη Σαμοθράκη

Στροφή στον Παγκόσμιο Τουρισμό: Τα Λουτρά Πόζαρ αναζητούν νέες αγορές μετά την κρίση στη Ν.Α. Μεσόγειο Το Φεστιβάλ Πόζαρ Ανάσα Ζωής!

Ο ελληνικός τουρισμός, ένας από τους βασικότερους πυλώνες της εθνικής οικονομίας, βρίσκεται αντιμέτωπος με μια νέα πρόκληση: την αλλαγή των γεωπολιτικών ισορροπιών στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο και τις συνέπειές τους στις παραδοσιακές αγορές. Ειδικά για περιοχές που είχαν αναπτύξει ισχυρούς δεσμούς με συγκεκριμένες χώρες, όπως ο Νομός Πέλλας και τα περίφημα Λουτρά Πόζαρ με το Ισραήλ, η ανάγκη για προσαρμογή και αναζήτηση νέων κατευθύνσεων είναι επιτακτική. Παράλληλα, εν μέσω αυτής της μεταβατικής περιόδου, εκδηλώσεις όπως το Φεστιβάλ Πόζαρ αποδεικνύουν τη δυναμική των τοπικών κοινωνιών να προσφέρουν ποιοτικές εμπειρίες και να διατηρούν ζωντανό το τουριστικό ενδιαφέρον.

▶ ΠΑΜΑ 85

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Διαλέξτε μια από τις ειδήσεις που βλέπετε στις εικόνες και μετατρέψτε τη σε σχόλιο. Στο ψηφιακό μαθησιακό αντικείμενο, μπορείτε να δείτε τη διαφορά ανάμεσα στην είδηση και το σχόλιο που θα σας βοηθήσει στη μετατροπή αυτή.

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Σε ποιο είδος εξηγητικού κειμένου ανήκουν οι περιγραφές της δεξιάς στήλης;
Να κάνετε την αντιστοίχιση.

1. Ο ορισμός ή η ερμηνεία μιας λέξης ή μιας έννοιας.

2. Οι διαδικασίες και οδηγίες που περιγράφουν βήμα-βήμα τη διαδικασία για να γίνει κάποια εργασία, να παιχτεί ένα παιχνίδι κλπ.

3. Οι αναλυτικές εξηγήσεις που εξηγούν το «πώς» και το «γιατί» κάτι λειτουργεί ή συμβαίνει. Αυτά τα κείμενα μπορεί να εξετάζουν αιτίες και αποτελέσματα ή να ερμηνεύουν φαινόμενα.

4. Οι λύσεις για συγκεκριμένα προβλήματα της καθημερινής μας ζωής.

Ένα έξυπνο σπίτι μπορεί να κλείσει τα φώτα ή να τσεκάρει, αν έκλεισες τον φούρνο. Αν κάποιος προσπαθήσει να μπει χωρίς άδεια, μπορεί να στείλει ένα μήνυμα στο κινητό των γονιών σου ή ακόμα και στην αστυνομία.

Τεχνητή νοημοσύνη: Ένας πολύ έξυπνος υπολογιστής που μπορεί να μαθαίνει να δίνει συμβουλές και λύσεις σε προβλήματα, όπως κάνουν οι άνθρωποι.

Τα drones: 1. Συνήθως έχουν τέσσερις προπέλες που τους επιτρέπουν να αιωρούνται. 2. Τροφοδοτούνται από επαναφορτιζόμενες μπαταρίες. 3. Διαθέτουν Σύστημα Ελέγχου Πτήσης (Flight Controller) κλπ.

Κατασκευή ρομπότ:

1. Επιλέξτε ένα μεγάλο χαρτόνι για το σώμα του ρομπότ και μικρότερα για τα χέρια, τα πόδια και το κεφάλι. 2. Κόψτε τα χαρτόνια στα επιθυμητά σχήματα. 3. Συναρμολογήστε τα κομμάτια χρησιμοποιώντας κόλλα ή διπλής όψης ταινία κλπ.

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη - στην ολομέλεια της τάξης

Ποια προβλήματα της καθημερινής ζωής των ανθρώπων μπορεί να λύσει ένα «έξυπνο σπίτι», όπως το Autohome της Φοίβης στο ΒΜ; Βάλε Σ για το σωστό και Λ για το λάθος.

Ένα «έξυπνο σπίτι»:

1. Έχει «έξυπνους θερμοστάτες» που ρυθμίζουν τη θερμοκρασία του σπιτιού ανάλογα με τις προτιμήσεις των κατοίκων και μειώνουν την κατανάλωση ενέργειας.
2. Ρυθμίζει αυτόματα τον φωτισμό ανάλογα με την ώρα της ημέρας και την παρουσία των κατοίκων.
3. Δίνει ιατρική διάγνωση και θεραπεία, όπως ένας επαγγελματίας γιατρός.
4. Δίνει τη δυνατότητα να ελέγχουμε ηλεκτρικές συσκευές, όπως φούρνος, πλυντήριο και ψυγείο μέσω κινητού τηλεφώνου ή φωνητικών εντολών.
5. Ειδοποιεί για τα επίπεδα ρύπανσης ή υγρασίας στο σπίτι και ρυθμίζει αυτόματα τα συστήματα εξαερισμού.
6. Φροντίζει άτομα που χρειάζονται εξειδικευμένη φροντίδα, όπως υπερήλικες, μωρά κλπ.
7. Ειδοποιεί σε περίπτωση παραβίασης.
8. Αποτρέπει φυσικές καταστροφές, όπως σεισμούς, πυρκαγιές ή πλημμύρες.
9. Παρέχει συναισθηματική στήριξη και συμπαράσταση στα προβλήματα, όπως ένας φίλος.
10. Συγχρονίζει συσκευές ψυχαγωγίας για να παίζουν μουσική, ταινίες και να προσαρμόζουν τον φωτισμό ανάλογα με τη διάθεση.
11. Βοηθάει τους κατοίκους στις καθημερινές τους μετακινήσεις.
12. Λύνει προβλήματα, όπως η ανεργία και τα οικονομικά χρέη.

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη - αυξημένης δυσκολίας

Διαλέξτε μία από τις παρακάτω εργασίες και γράψτε ένα εξηγητικό κείμενο σε μία παράγραφο, ενώνοντας τα βήματα με σωστή σειρά.

Φροντίστε το κείμενό σας να έχει συνοχή, χρησιμοποιώντας τα περισσότερα από τα παρακάτω συνδετικά επιρρήματα: αρχικά, στη συνέχεια, έπειτα, ύστερα, πρώτα, άρα, επιπροσθέτως, τελικά, συμπερασματικά, ειδικά, επίσης, συγκεκριμένα.

Παράδειγμα: Δημιουργία και προγραμματισμός ρομπότ με το LEGO WeDo.

Βήμα 1: Λίγα λόγια για το LEGO WeDo τι είναι και τι μπορεί να κάνει.

Βήμα 2: Σχεδιασμός ενός απλού ρομπότ με τα LEGO κομμάτια.

Βήμα 3: Προγραμματισμός του ρομπότ χρησιμοποιώντας το περιβάλλον προγραμματισμού του LEGO WeDo.

Βήμα 4: Δοκιμή και βελτίωση του ρομπότ, και παρουσίασή του στην τάξη.

Παράγραφος:

Το LEGO WeDo είναι ένα κιτ εκπαιδευτικής ρομποτικής που θα μας δώσει τη δυνατότητα να κατασκευάσουμε και να προγραμματίσουμε ένα ρομπότ. Αρχικά χρειάζεται να σχεδιάσουμε το ρομπότ με τα LEGO κομμάτια κλπ.

1^η εργασία: Εξερεύνηση της τεχνητής νοημοσύνης μέσω Scratch.

Βήμα 1: Λίγα λόγια για τον προγραμματισμό εργασιών στο Scratch.

Βήμα 2: Σχεδιασμός μιας απλής εργασίας που χρησιμοποιεί τεχνητή νοημοσύνη, όπως αναγνώριση εικόνων ή κειμένου.

Βήμα 3: Κατασκευή του κώδικα και δοκιμή της εργασίας.

Βήμα 4: Παρουσίαση της εργασίας στην τάξη.

2^η εργασία: Δημιουργία ενός διαδραστικού ψηφιακού παραμυθιού.

Βήμα 1: Επιλογή μιας ιστορίας και σχεδιασμός της πλοκής.

Βήμα 2: Χρήση ενός διαδικτυακού εργαλείου όπως το StoryJumper για τη δημιουργία του ψηφιακού βιβλίου.

Βήμα 3: Προσθήκη διαδραστικών στοιχείων, όπως κουμπιά που αλλάζουν σκηνές ή παίζουν ήχους.

Βήμα 4: Κοινοποίηση του βιβλίου στην τάξη και συζήτηση για τα διδάγματα της ιστορίας.

3^η εργασία: Δημιουργία ενός απλού εκπαιδευτικού βίντεο με χρήση ταμπλετών ή κινητών τηλεφώνων.

Βήμα 1: Επιλογή ενός θέματος που είναι ενδιαφέρον, όπως η ιστορία του σχολείου σας.

Βήμα 2: Σενάριο και Storyboard που θα δείχνει τι θα γίνεται σε κάθε σκηνή του βίντεο.

Βήμα 3: Χρήση ταμπλετών ή κινητών τηλεφώνων για την ηχογράφηση και βιντεοσκόπηση.

Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν απλές τεχνικές, όπως τρίποδα ή να κρατούν τη συσκευή σταθερή για καλύτερη ποιότητα εικόνας.

Βήμα 4: Επεξεργασία του υλικού με απλά εργαλεία επεξεργασίας βίντεο, όπως το iMovie ή το WeVideo.

- Προσθήκη τίτλων, μουσικής ή ηχητικών εφέ αν

χρειάζεται.

- Παρουσίαση της εργασίας στην τάξη και συζήτηση για τις εμπειρίες σας κατά τη διάρκεια της δημιουργίας.

ΚΑΤΑΚΤΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

Ο Ιούλιος Βερν, γεννημένος στις 8 Φεβρουαρίου 1828 στη Νάντ της Γαλλίας, ανατράφηκε σε ένα περιβάλλον πλούσιο σε θρύλους για μακρινά, μυστηριώδη μέρη. Έτσι, ανέπτυξε μια λαχτάρα για ταξίδια και περιπέτειες, γράφοντας ιστορίες που προέβλεπαν σύγχρονα κατορθώματα, όπως τα αεροπορικά και διαστημικά ταξίδια.

Στο βιβλίο του «Ροβύρος ο κατακτητής», ο Ροβύρος υποστηρίζει ότι ο άνθρωπος θα κατακτήσει τον αέρα όχι με το αερόστατο, αλλά με μηχανές βαρύτερες από τον αέρα. Υποστηρίζει ότι, μελετώντας το πέταγμα διαφόρων πουλιών και εντόμων, μπορούμε να βρούμε λύσεις για την κατασκευή τέτοιων μηχανών. Αναφέρει, συγκεκριμένα, διάφορα πλάσματα που είναι βαρύτερα από τον αέρα κι όμως είναι πετούμενα. Για παράδειγμα, το πέταγμα του άλμπατρος που χτυπάει τα φτερά του 10 φορές το λεπτό, του πελεκάνου που τα χτυπάει 72 φορές, της μέλισσας που τα χτυπάει 192 φορές το δευτερόλεπτο, της μύγας που τα χτυπάει 330 φορές και του κουνουπιού που τα χτυπάει εκατομμύρια φορές. Από την παρατήρηση αυτών των πλασμάτων, ο άνθρωπος μπορεί να κατασκευάσει μηχανές βαρύτερες από τον αέρα, κατακτώντας έτσι τον αέρα. Επομένως, το μέλλον δεν ανήκει στα αερόστατα. Το μέλλον ανήκει στις πετούμενες μηχανές που είναι βαρύτερες από τον αέρα.

Συγγραφική ομάδα

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη - διαβαθμισμένης δυσκολίας

Πώς βοήθησαν τα ζώα τον άνθρωπο στη δημιουργία τεχνολογικών επιτευγμάτων;
Να κάνετε την αντιστοίχιση.

Κυνηγώ μόνο τη νύχτα. Βγάζω τσιριχτούς ήχους που επιστρέφουν στα αυτιά μου, μόλις χτυπήσουν σε κάποιο αντικείμενο. Να πώς προσανατολίζομαι και βρίσκω την τροφή

μου! Οι άνθρωποι εμπνεύστηκαν από εμένα για να παρακολουθούν αντικείμενα ή να βρίσκουν τον δρόμο τους στο σκοτάδι, στον καπνό ή στην κακοκαιρία.

1. φακός

Είμαστε μικροί αλλά φτιάχνουμε μεγάλες κατασκευές! Τα σπίτια μας είναι φτιαγμένα μέσα στο χώμα σε πολύ ζεστές περιοχές και δεν έχουμε κλιματισμό. Κατασκευάζουμε σήραγγες και αεραγωγούς που επιτρέπουν τον ζεστό αέρα να διαφεύγει προς τα πάνω, ενώ τον πιο δροσερό να κάθεται κάτω. Παίρνοντας έμπνευση από εμάς, οι άνθρωποι σχεδιάζουν κτίρια που ψύχονται από μόνα τους!

2. θερμομονωτικά πάνελ - φωτοβολταϊκά συστήματα

Τα μάτια μου με κάνουν υπερήφανο. Μπορώ να εστιάσω και να εντοπίσω κυματισμούς σε λίμνη ή μικρές κινήσεις στο έδαφος, ενώ αιωρούμαι στον ουρανό. Τότε, ορμάω χωρίς να χάνω το θήραμα από το οπτικό μου πεδίο. Οι άνθρωποι χρησιμοποίησαν την τεχνολογία

των ματιών μου για να κάνουν ζουμάρισμα σε λεπτομέρειες, όπως εγώ.

3. sonar και radar

Χάρη στην ξεχωριστή μου γούνα μένω ζεστή και άνετη! Οι μακριές τρίχες της γούνας μου είναι κούφιας σαν μικροσκοπικά καλαμάκια αναψυκτικού και παγιδεύουν τη θερμότητα του ήλιου. Ο άνθρωπος έχει εμπνευστεί από τις τρίχες μου και έχει αναπτύξει διάφορες τεχνολογίες και υλικά που μιμούνται τις μοναδικές ιδιότητες τους.

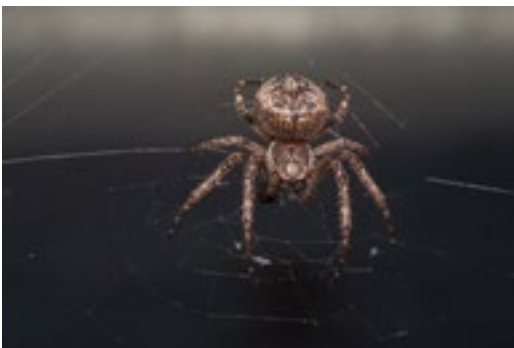
4. κλιματιζόμενο σπίτι

Εργασία αυξημένης δυσκολίας - με τη βοήθεια του διαδραστικού πίνακα

Ποια τεχνολογικά επιτεύγματα δημιούργησε ο άνθρωπος παρατηρώντας τη ζωή και τη συμπεριφορά των ζώων που εικονίζονται παρακάτω; Κάντε την έρευνά σας στο διαδίκτυο.

Ατομική εργασία

Υπογράμμισε στις προτάσεις τα προτασιακά και τα συνδετικά επιρρήματα και σημείωσε δίπλα το είδος του καθενός, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΤΑΣΗ

ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΟΣ

1. Δυστυχώς, δεν μπορώ να έρθω στη συνάντηση.
2. Πρώτα, θα πάμε για ψώνια. Έπειτα, θα φάμε.
3. Ευτυχώς, η βροχή σταμάτησε πριν ξεκινήσουμε.
4. Προφανώς, ο Γιάννης ξέχασε τα κλειδιά του.
5. Βέβαια, θα ήταν καλύτερα να το είχαμε δει νωρίτερα.
6. Ίσως, να μπορέσω να σε βοηθήσω αύριο.
7. Ήταν αργά· ωστόσο, συνέχισε να διαβάζει.
8. Δεν έβρεχε. Αντιθέτως, ο καιρός ήταν υπέροχος.

..... προτασιακό

Ατομική εργασία

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις με το κατάλληλο προτασιακό επίρρημα από τα παρακάτω: ειλικρινά, αναμφίβολα, μάλλον, δυστυχώς, ευτυχώς, ίσως

1., η συνάντηση θα αναβληθεί για την επόμενη εβδομάδα.
2., δεν κατάφερα να ολοκληρώσω την εργασία μου.
3., ο καιρός βελτιωθεί αύριο.
4., πρέπει να προσπαθήσουμε ξανά.
5., δεν μπορώ να συμφωνήσω με αυτήν την πρόταση.
6., ήταν η καλύτερη λύση.

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Να αντικαταστήσετε τις παρακάτω μετοχές με χρονικές προτάσεις, χρησιμοποιώντας τον χρονικό σύνδεσμο στην παρένθεση, όπως στο παράδειγμα.

Βγαίνοντας το παιδί από τη θάλασσα, δεν είδε πουθενά τους γονείς του. (καθώς)

Καθώς το παιδί βγήκε από τη θάλασσα, δεν είδε πουθενά τους γονείς του.

Περνώντας από την αγορά, πάρε 200γρ. καφέ χύμα. (όταν)

Βλέποντας τη φωτιά στην άκρη του δρόμου, τηλεφώνησα αμέσως στην πυροσβεστική. (μόλις)

Κολυμπώντας στη θάλασσα, έφαχνε συγχρόνως για κοχύλια. (ενώ)

Τελειώνοντας την κουβέντα μας, κατάλαβα ότι είχα άδικο. (αφού)

Βραδιάζοντας, φύγαμε. (προτού)

Ατομική εργασία

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω φράσεις που δηλώνουν χρόνο:

**κατά τη διάρκεια του γεύματος, το βράδυ, πριν από το πρωινό,
μετά από το σχολείο, το πρωί, το μεσημέρι**

Το....., , ετοιμάζομαι για το σχολείο.
....., συνήθως ξεκουράζομαι και μελετώ τα μαθήματά μου.
....., συζητάμε με την οικογένειά μου για την ημέρα μας.
....., παίρνω έναν υπνάκο για να ξεκουραστώ , βλέπω τηλεόραση ή διαβάζω ένα βιβλίο πριν πάω για ύπνο.

Ατομική εργασία - χαμηλής δυσκολίας

Υπογράμμισε στο παρακάτω κείμενο τους χρονικούς, αιτιολογικούς και συμπερασματικούς συνδέσμους.

Ο Δημήτρης ονειρεύεται να αγοράσει έναν καινούριο υπολογιστή. Αφού είδε τον εντυπωσιακό υπολογιστή του φίλου του, αποφάσισε ότι θέλει και εκείνος έναν, ώστε να μπορεί να παίζει τα αγαπημένα του παιχνίδια πιο εύκολα. Καθώς οι γονείς του δεν μπορούν να του τον αγοράσουν άμεσα, ο Δημήτρης αποφάσισε να μαζεύει χαρτζιλίκι. Κάθε εβδομάδα, βάζει στην άκρη το χαρτζιλίκι του, ώστε να συγκεντρώσει το ποσό που χρειάζεται. Επειδή, ο καινούριος υπολογιστής είναι ακριβός, καταλαβαίνει ότι θα χρειαστεί αρκετό χρόνο για να τα καταφέρει.

Κάθε φορά που θέλει να αγοράσει κάτι μικρό, σκέφτεται τον υπολογιστή και αποφασίζει να κρατήσει τα χρήματά του. Επειδή θέλει να φτάσει γρήγορα στο ποσό που χρειάζεται, προσπαθεί να κάνει και κάποιες μικρές δουλειές για τους γείτονες, όπως να ποτίζει τα φυτά ή να βγάζει βόλτα τον σκύλο τους.

Με το πέρασμα του χρόνου, βλέπει τον κουμπαρά του να γεμίζει. Παρόλο, που είναι δύσκολο να αντισταθεί σε μικρούς πειρασμούς, όπως τα αγαπημένα του γλυκά, ξέρει ότι κάθε ευρώ που εξοικονομεί τον φέρνει πιο κοντά στο όνειρό του. Ο Δημήτρης είναι αποφασισμένος να πετύχει τον στόχο του, γιατί ξέρει ότι η επιμονή και η υπομονή θα τον ανταμείψουν στο τέλος με τον πολυπόθητο υπολογιστή.

Ατομική εργασία, διαβαθμισμένης δυσκολίας

Διάλεξε τη σωστή ξένη λέξη που ταιριάζει σε κάθε πρόταση.

Όταν κουράζομαι από το διάβασμα, κάνω ένα μικρό για να ξεκουραστώ.

- α) test
- β) delivery
- γ) break

Μια ενδιαφέρουσα συνέντευξη στην τηλεόραση.

- α) reporter
- β) online
- γ) timing

Χθες το βράδυ πήγαμε στο για να δούμε μια καινούρια ταινία.

- α) cinema
- β) timing
- γ) reporter

Ευτυχώς υπήρξε καλό, γιατί μόλις φτάσαμε στο εστιατόριο άρχισε να βρέχει.

- α) stars
- β) timing
- γ) relax

Μου αρέσει να βλέπω τις εκπομπές με τους διάσημους στην τηλεόραση.

- α) stars
- β) test
- γ) relax

Μου αρέσει να κάνω αγορές γιατί είναι πιο εύκολο από το να πηγαίνω στα μαγαζιά.

- α) test
- β) break
- γ) online

Σήμερα παρήγγειλα το φαγητό μου από το εστιατόριο με

- α) reporter
- β) delivery
- γ) online

Μην αγχώνεσαι για όλα!

- α) Relax
- β) Cinema
- γ) Delivery

Όταν πεινάω ενδιάμεσα στα γεύματα, τρώω ένα μικρό

- α) test
- β) snack
- γ) break

Πρέπει να προετοιμαστώ καλά για το αυριανό στο σχολείο.

- α) test
- β) snack
- γ) stars

Ο της εκπομπής έκανε

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Συμπλήρωσε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τις ξένες λέξεις που υπάρχουν στο πλαίσιο.

fast food, radio, camera, snob, laptop, bullying, fake news, party, outfit, pancakes, album, gallerie, service, shopping, high definition(HD)

1. Το πρωί, η μαμά έφτιαξε νόστιμα για πρωινό.
2. Χθες, ο πατέρας μου αγόρασε ένα νέο για τη δουλειά του.
3. Ο Γιώργος αγόρασε μια καινούρια τηλεόραση με ανάλυση για να βλέπει τις ταινίες του πιο καθαρά.
4. Η οικογένειά μας άκουγε μουσική από το
5. Στο πάρκο, έβγαλα πολλές φωτογραφίες με την μου.
6. Μην πιστεύετε πάντα ό,τι διαβάζετε στο διαδίκτυο, μπορεί να είναι
7. Το Σάββατο έχουμε για τα γενέθλια της αδερφής μου.
8. Το βράδυ παραγγείλαμε για δείπνο γιατί δεν είχαμε χρόνο να μαγειρέψουμε.
9. Η δασκάλα μας μίλησε σήμερα για το και μας εξήγησε πόσο κακό είναι να κοροϊδεύουμε τους συμμαθητές μας.
10. Το σημερινό μου είναι επίσημο, γιατί είμαι καλεσμένη σε ένα γάμο.
11. Επισκεφθήκαμε μία από τις πιο φημισμένες της Αθήνας για να αγοράσουμε καινούρια έργα τέχνης για το σπίτι.
12. Ο σερβιτόρος ήταν πολύ ευγενικός και το στο εστιατόριο ήταν εξαιρετικό.
13. Ο μπαμπάς έφτιαξε ένα με τις καλύτερες φωτογραφίες από τις διακοπές μας.
14. Η οικογένειά μου αποφάσισε να πάμε για το Σάββατο για να αγοράσουμε καινούρια ρούχα.
15. Η Άννα είναι λίγο και πάντα θέλει να έχει τα πιο ακριβά και μοντέρνα πράγματα.

7

ΓΙΑΤΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ;

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΜΕ ΠΟΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Κάπου, μπορεί πολύ κοντά σε μας, μπορεί πολύ μακριά από μας, ποιος ξέρει... υπήρχαν τρεις χώρες που συνόρευαν μεταξύ τους. Η Δημοχώρα, η Βουλευτοχώρα και η Προεδροχώρα. Στην αρχή της σχολικής χρονιάς τρία σχολεία, ένα από κάθε χώρα, αποφάσισαν να κάνουν ένα ομαδικό project με θέμα «Το πολίτευμα της χώρας μου». Οι μαθητές κάθε σχολείου θα αναδεικνυαν και θα μιλούσαν για το πολίτευμα της δικής τους χώρας. Τα παιδιά δούλεψαν το θέμα του project και όρισαν εκπροσώπους για τη διαζώση συνάντησή τους.

Η εκπρόσωπος
της Δημοχώρας
ήταν η Αλεξία,

της
Βουλευτοχώρας
ο Φλορίν και

της
Προεδροχώρας
η Μπιάνκα.

Στην ορισμένη μέρα αντιπροσωπεύει από τα σχολεία των τριών χωρών μαζί με τους/ τις εκπροσώπους τους συναντήθηκαν στην κεντρική πλατεία της Δημοχώρας. Οι τρεις εκπρόσωποι θα μιλούσαν με τη σειρά και θα παρουσίαζαν τα αποτελέσματα της έρευνας των συμμαθητών τους σχετικά με το πολίτευμα της χώρας τους.

Πρώτη πήρε τον λόγο η εκπρόσωπος της Δημοχώρας, η Αλεξία:

«Εδώ στη Δημοχώρα, όλοι οι πολίτες μαζευόμαστε στην κεντρική πλατεία και ψηφίζουμε για κάθε σημαντικό θέμα. Όλοι έχουμε λόγο στις αποφάσεις! Έτσι, νιώθουμε δυνατοί και υπεύθυνοι.»

Στη συνέχεια, ανέβηκε στο βήμα ο Φλορίν, εκπρόσωπος της Βουλευτοχώρας, και είπε:

«Στη Βουλευτοχώρα, εμείς εκλέγουμε τους βουλευτές που πιστεύουμε ότι θα κάνουν το καλύτερο για τη χώρα μας. Αυτοί συζητούν και αποφασίζουν για τους νόμους. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο αρχηγός του κράτους, αλλά δεν αποφασίζει ο ίδιος για τα πολιτικά θέματα. Αυτός που διοικεί τη χώρα και παίρνει τις σημαντικές αποφάσεις είναι ο Πρωθυπουργός, ο αρχηγός της κυβέρνησης.»

Τελευταία μίλησε η Μπιάνκα, εκπρόσωπος της Προεδροχώρας, και είπε:

«Κι εμείς εκλέγουμε τον Πρόεδρο μας, που είναι αρχηγός του κράτους, αλλά και αρχηγός της κυβέρνησης. Αυτός παίρνει τις μεγάλες αποφάσεις, αλλά πάντα με την επίβλεψή μας. Αν δεν μας αρέσουν οι αποφάσεις του, μπορούμε να τον αλλάξουμε.»

Όταν οι τρεις εκπρόσωποι τελείωσαν τον λόγο τους, ένα από τα παιδιά φώναξε:

- Τελικά, η δημοκρατία έχει πολλές μορφές, αλλά πάντα φροντίζει να ακούγεται η φωνή του λαού.

Και ένα άλλο συμπλήρωσε:

- **Αυτό είναι το πιο σημαντικό. Όλοι μαζί μπορούμε να φτιάξουμε έναν καλύτερο κόσμο.**

Σαμαρά Πολυξένη

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη - στην ολομέλεια της τάξης

Ολοκληρώνοντας την ανάγνωση και την κατανόηση του παραπάνω κειμένου συζητήστε και γράψτε ποιο παιδί μιλάει για την κάθε μία από τις τρεις παρακάτω μορφές Δημοκρατίας:

Για την Άμεση Δημοκρατία (συμμετέχει όλος ο λαός) μίλησε

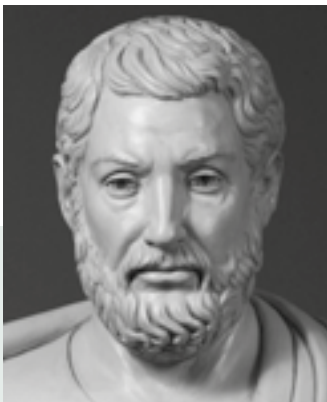
Για την Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία μίλησε

Για την Προεδρική Δημοκρατία μίλησε

Η χώρα μας, η Ελλάδα, σήμερα ποιο πολίτευμα από τα τρία πιστεύεις ότι έχει;

.....

Το πολίτευμα της Δημοχώρας ποια αρχαία πόλη-κράτος, για την οποία έμαθες στο μάθημα της Ιστορίας, σου θυμίζει;

Κλεισθένης

Ο θεμελιωτής της Δημοκρατίας

Η πλατεία Συντάγματος στην Αθήνα

Τι είναι, όμως, Σύνταγμα;

Το Σύνταγμα είναι οι κανόνες λειτουργίας του κράτους που βοηθάνε να ζούμε όλοι μαζί αρμονικά. Κυρίως μας λέει τι δικαιώματα έχουμε και πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε στους άλλους.

Για παράδειγμα, το Σύνταγμα λέει ότι όλοι οι άνθρωποι πρέπει να είναι ίσοι, ότι πρέπει να μπορούμε να λέμε τη γνώμη μας ελεύθερα και ότι οι νόμοι πρέπει να τους προστατεύουν όλους. Είναι ένας κανόνας που προστατεύει τη δημοκρατία και τη δικαιοσύνη σε μια χώρα.

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων επιλέγοντας τη σωστή λέξη από τις λέξεις απο το πλαίσιο.

**πολυκατοικημένη, πολυβραβευμένος, πολυδιάστατο, πολυάσχολος,
πολυσυζητημένη, πολύωρη, πολυπληθής, πολυτάραχη,
πολυβασανισμένος, πολυσέλιδο**

Ο συγγραφέας έγραψε ένα μυθιστόρημα που χρειάζεται πολύ χρόνο για να το διαβάσεις.

Ο παππούς μου είχε μια ζωή, γεμάτη περιπέτειες και εμπειρίες.

Το σχολείο μας βρίσκεται σε μια περιοχή με πολλά σπίτια και ανθρώπους.

Ο δάσκαλός μας είναι και δύσκολα βρίσκει χρόνο για τον εαυτό του.

Η ταινία αυτή ήταν, καθώς κέρδισε πολλά βραβεία στο φεστιβάλ.

Το νέο βιβλίο του συγγραφέα είναι και έχει ήδη προκαλέσει πολλές συζητήσεις.

Η πόλη αυτή είναι, επειδή έχει πάρα πολλούς κατοίκους.

Η τηλεοπτική εκπομπή ήταν και κράτησε μέχρι αργά το βράδυ.

Το έργο αυτό είναι και περιλαμβάνει πολλά διαφορετικά στοιχεία και θεματικές.

Ο ήρωας της ιστορίας ήταν και πέρασε πολλές δυσκολίες στη ζωή του.

Ατομική εργασία - διαβαθμισμένης δυσκολίας

Δημιούργησε σύνθετες λέξεις με το επίθετο πολύς, όπως το παράδειγμα:

πολύ	+	ημέρα	πολυήμερος
πολύ	+	χρόνος
πολύ	+	χρώμα
πολύ	+	χώρος
πολύ	+	συλλαβή
πολύ	+	πλευρό
πολύ	+	γωνία
πολύ	+	πράγμα (-ων)
πολύ	+	τέχνη (-είο)
πολύ	+	πολιτισμός (-ικός)
πολύ	+	συλλέκτης (-ικός)

Ατομική εργασία - χαμηλής δυσκολίας

Αντιστοιχίσε τις σύνθετες λέξεις της στήλης Α με τα συνθετικά τους μέρη στη στήλη Β.

Στήλη Α

1. πολύσπορος
2. πολυδιαφημισμένος
3. πολυεθνικός
4. πολυέξοδος
5. πολυετής
6. πολυκοσμία
7. πολυπαραγοντικός
8. πολύτεκνος
9. πολύστιχος
10. πολυπόθητος

Στήλη Β

- α. πολύ + τέκνο
- β. πολύ + κόσμος
- γ. πολύ + ποθητός
- δ. πολύ + διαφήμιση
- ε. πολύ + παράγοντας
- στ. πολύ + σπόρος
- ζ. πολύ + στίχος
- η. πολύ + έθνος
- θ. πολύ + έξοδο
- ι. πολύ + έτος

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Δημιουργήστε προτάσεις με τις παρακάτω σύνθετες λέξεις, αφού πρώτα συζητήσετε τη σημασία τους. Μπορείτε συμβουλευτείτε το λεξικό σας.

πολύτιμος

.....

.....

πολυλογάς

.....

.....

πολυκατάστημα

.....

.....

πολυκατοικία

.....

.....

πολυώροφος

.....

.....

πολυάριθμος

.....

.....

πολύπλοκος

.....

.....

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Να κλίνεις ο πολύς θόρυβος, η πολλή ζέστη, το πολύ κύμα

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ονομαστική	ο πολύς θόρυβος	
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ονομαστική	η πολλή ζέστη	
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ονομαστική	το πολύ κύμα	
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Εντόπισε και διόρθωσε τα λάθη που υπάρχουν στους τύπους του επιθέτου πολύς και του επιρρήματος πολύ.

Σε όλες τις σελίδες του τετραδίου έγραψε πολλά τραγούδια.

Μήπως χθες έβρεχε πολλή;

Ο Πινόκιο είχε πολύ μεγάλη μύτη.

Η ζωή στις δικτατορίες αλλάζει πολλή.

Μου έκανε πολλή μεγάλο δώρο!

Μην κάνεις πολύ φασαρία.

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Γράψε δίπλα στον πληθυντικό αριθμό τις παρακάτω αόριστες αντωνυμίες.

άλλος - άλλη - άλλο	
κάποιος - κάποια - κάποιο	
κάμποσος - κάμποση - κάμποσο	
μερικός - μερική - μερικό	

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Να γράψεις τις προτάσεις στον άλλο αριθμό.

Κάποιος γείτονας μου μαρτύρησε κάτι για σένα.

.....

Οι άλλοι δεν ήρθαν ακόμη.

.....

Ατομική εργασία - διαβαθμισμένης δυσκολίας

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις με την κατάλληλη αόριστη αντωνυμία. Διάλεξε από τις εξής: κάθε, κάτι, άλλος, κάμποσοι, τάδε, μερικές, καμία, οτιδήποτε, καθεμία, κάποιος, κανένα, άλλη, ένας, κάμποσο, κάποια, τίποτα

1. Κάποτε άνθρωπος μου χάρισε ένα κουτί με παιχνίδια.
2. από τις ομάδες των μαθητών διάβασε την εργασία που είχε κάνει.
3. παιδί δεν πρέπει να είναι μόνο του!
4. Δεν είχα νέα από τους παλιούς γείτονες!
5. Δυστυχώς, σελίδες του βιβλίου σκίστηκαν.
6. Ήταν μαζεμένοι στην πλατεία, όλοι νέοι.
7. μια μέρα μένει για να φύγουμε για διακοπές!
8. που μου αρέσει σε σένα, είναι ότι λες πάντα την αλήθεια.
9. Συνάντησα τον στον δρόμο.
10. δεν πρέπει να μας σταματά από το να κατακτήσουμε τους στόχους μας.
11. Είμαι έτοιμος να κάνω χρειαστεί για να πετύχω.
12. υπάλληλος θα μπορέσει να σε βοηθήσει να βρεις το χαρτί που ψάχνεις.
13. Ποιος θέλει να φάει τούρτα;
14. καιρό πριν σε γνωρίσω, πήγαινα κάθε μέρα για προπόνηση.
15. Δεν υπάρχει απολύτως λύση στο πρόβλημα αυτό.
16. Το πλοίο έρχεται πρωί στο νησί μας.

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Να γράψεις προτάσεις με τις παρακάτω οριστικές αντωνυμίες.

ο ίδιος

η ίδια

μόνες σας

μόνο του

οι ίδιοι

μόνοι μας

Ατομική εργασία - διαβαθμισμένης δυσκολίας

Να μεταφέρεις τις παρακάτω προτάσεις σε όλα τα πρόσωπα ενικού και πληθυντικού αριθμού.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Εγώ διαβάζω μόνη μου.	Εμείς
Εσύ	Εσείς
Αυτός, -ή, -ό	Αυτοί, -ές, -ά
Διαχωριστική γραμμή	
Εγώ μιλάω μόνος μου.	εμείς
Εσύ	Εσείς
Αυτός, -ή, -ό	Αυτοί, -ές, -ά
Διαχωριστική γραμμή	
Εγώ τρέχω μόνος μου.	εμείς
Εσύ	Εσείς
Αυτός, -ή, -ό	Αυτοί, -ές, -ά

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Να γράψεις τις προτάσεις στον άλλο αριθμό.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ο κούκος ζει μόνος του.

Το μυστήριο λύθηκε μόνο του.

Εσύ η ίδια το μαρτύρησες;

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Πήγατε μόνοι σας εκδρομή;

Συνέχεια τα ίδια και τα ίδια!

Ατομική εργασία - χαμηλής δυσκολίας

Συμπλήρωσε τα κενά με τις αντωνυμίες.

ίδια, ίδιες, ίδια, ίδιο, ίδιους, ίδιο

1. Ο Γιάννης και ο Νίκος έχουν τον φίλο.
2. Η Μαρία και η Ελένη φορούν την φούστα.
3. Το βιβλίο αυτό είναι με εκείνο που διάβασα πέρυσι.
4. Οι μαθητές έχουν τους δασκάλους.
5. Οι μαθήτριες φορούν τις στολές.
6. Τα παιχνίδια είναι με αυτά που είχα μικρός.

Ατομική εργασία - χαμηλής δυσκολίας

Να υπογραμμίσεις τις οριστικές αντωνυμίες στις παρακάτω φράσεις.

Έλυσα μόνος μου τις ασκήσεις.

Ο παππούς ζει μόνος του στο διαμέρισμα.

Ήρθε ο ίδιος ο δάσκαλος στο σπίτι του.

Πηγαίνουμε μόνοι μας στο φροντιστήριο αγγλικών.

Κάνει παρέα με τα ίδια αγόρια που έκανε πέρσι.

Μας μίλησε ο ίδιος ο ιερέας για τον ναό.

Πήγαν μόνες τους στον κινηματογράφο.

Μόνος σου το έκανες αυτό;

Μου αρέσει που προσπαθείς μόνη σου.

Ξαφνιάστηκα που σας είδα μόνες σας χωρίς την Ελίνα.

Ατομική εργασία - διαβαθμισμένης δυσκολίας

Συμπλήρωσε τα κενά επιλέγοντας από τις παρακάτω αντωνυμίες: μόνοι τους, μόνο του, μόνοι τους, μόνη σου, μόνοι μας, μόνες τους, μόνος σου, μόνο του, μόνος σου, μόνοι σας. Δες το παράδειγμα.

1. Εγώ το έκανα μόνη μου.
2. Εσύ μπορείς να το κάνεις
3. Το παιδί παίζει στο δωμάτιο.
4. Εμείς θα το καταφέρουμε
5. Εσείς πρέπει να το ολοκληρώσετε
6. Αυτοί πήγαν στην εκδρομή
7. Αυτές θα προετοιμάσουν το φαγητό
8. Μήπως θα ήθελες να το διορθώσει το παιδί;
9. Όλοι οι άνθρωποι πηγαίνουν σε ένα μέρος του σπιτιού.
10. Νεφέλη, μπράβο που μαγείρεψες σήμερα!
11. Εξελίχθηκες γρήγορα και σε μεγάλο καλλιτέχνη.

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Να συμπληρώσεις τις προτάσεις με ποιο ή πιο, όπως το παράδειγμα.

1. Ποιο παιχνίδι σου αρέσει πιο πολύ;
2. ποτάμι είναι το μεγάλο στην Ελλάδα;
3. Θέλεις να παίξεις πολύ το βράδυ ή το πρωί;
4. δέντρο είναι φορτωμένο με καρπούς;
5. είναι δύσκολο από όλα;
6. χωριό είναι κοντά;
7. Ξέρεις ζώο τρέχει γρήγορα;
8. Έλα κοντά για να μου πεις δαχτυλίδι θέλεις.
9. Σε αγαπώ όλο και πολύ!
10. Μήπως πήγες αριστερά και δεν σε φτάνω;
11. ρούχο σου ταιριάζει λίγο;
12. Σε μαγαζί δίνουν πολύ παγωτό:
13. παιδί από σας γελάει πολύ;
14. από τα σακιά είναι φορτωμένο;
15. Ρωτάς με το ή με το
16. ζώο κυνηγά τις γάτες πολύ από τα άλλα;

Ατομική εργασία, διαβαθμισμένης δυσκολίας

Συμπλήρωσε τα κουτάκια του σταυρόλεξου βρίσκοντας τη λέξη που ταιριάζει με τον ορισμό.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Βιβλία που περιέχουν πολλές πληροφορίες για διάφορα θέματα, οργανωμένες αλφαβητικά.
2. Βιβλία που εξηγούν επιστημονικές έννοιες, φαινόμενα και γεγονότα με απλό τρόπο.
3. Βιβλία που αφηγούνται ιστορίες με εικόνες και διαλόγους με σκίτσα. Είναι διασκεδαστικά.
4. Βιβλία που περιέχουν λέξεις και τις σημασίες τους, συχνά με παραδείγματα χρήσης.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

5. Βιβλία με ιστορίες, ποιήματα και θεατρικά έργα.
6. Βιβλία με πολλές όμορφες εικόνες και λίγα λόγια που βοηθούν στην κατανόηση της ιστορίας.

Ατομική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Συμπλήρωσε τα κενά με τα σωστά γράμματα για να σχηματίσεις τις λέξεις, όπως το παράδειγμα. Στη συνέχεια, διάλεξε πέντε από αυτές και φτιάξε προτάσεις.

_δ_λφοσ_νη

αδελφοσύνη

_ν_ξ_ρ_ησ_α

β_υλ_υ_ής

Δ_α_ήρυ_η_τ_ς_ν_ξ_ρ_τ_σ_ας

δ_κ_ατο_ία

Εκ_λ_σ_α του Δ_μου

_κ_ο_ές

_λε_θ_ρ_α

_ξ_υ_ία

_π_χ_ί_η_α

ι_ο_ο_ία

κ_β_ρ_ηση

μ_οψη_ία

π_ίθ_

Π_ρ_κ_ής

π_λ_τευ_α

π_λ_της

π_οεκ_ογ_κή_κστ_ατ_ία

σ_ν_λευ_η

_ποψ_ήφ_ος

ψη_ο_όρος

Ατομική εργασία, χαμηλής δυσκολίας

Αντιστοίχισε τις λέξεις με τους ορισμούς τους.

Συνέλευση ●	●	Η μεγαλύτερη ομάδα ανθρώπων που συμφωνεί σε κάτι.
Πλειοψηφία ●	●	Η μικρότερη ομάδα ανθρώπων που έχει διαφορετική άποψη από τους περισσότερους.
Μειοψηφία ●	●	Συνάντηση πολλών ανθρώπων για να συζητήσουν και να πάρουν αποφάσεις.
Δικτατορία ●	●	Όταν ένας ή λίγοι άνθρωποι κυβερνούν με απόλυτη εξουσία και χωρίς δημοκρατία.

Ομαδική εργασία - διαφοροποιημένη

Ενώστε την κάθε λέξη με τον ορισμό της.

αριστοκρατία ●	●	Πολίτευμα στο οποίο κυβερνούν οι λίγοι.
ολιγαρχία ●	●	Πολίτευμα στο οποίο κυβερνούν οι ευγενείς.
αυτοκρατορία ●	●	Κυβερνά ο απόλυτος άρχοντας με πλήρη εξουσία «ελέω Θεού».
τυραννία ●	●	Πολίτευμα στο οποίο ο λαός έχει την εξουσία και αποφασίζει μέσω των αντιπροσώπων του.
μοναρχία ●	●	Πολίτευμα στο οποίο ανώτατο πρόσωπο είναι ένας που πήρε την εξουσία κληρονομικά και ασκεί την εξουσία χωρίς περιορισμούς.
δημοκρατία ●	●	Πολίτευμα στο οποίο κάποιος κυβερνά αυθαίρετα.
δικτατορία ●	●	Η βίαιη κατάληψη της εξουσίας από κάποιον ή κάποιους.

Ομαδική εργασία - αυξημένης δυσκολίας

Διαβάστε το παρακάτω κείμενο και γράψτε μια παράγραφο στην οποία να υποστηρίζετε το δικαίωμα που έχουν οι αυτόχθονες* λαοί στη γη τους και στον πολιτισμό τους. Χρησιμοποιήστε πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο.

Στη βόρεια Αμερική, στην Αυστραλία κι όπου αλλού πήγαν εξερευνητές κατοικούσαν αυτόχθονες λαοί, δηλαδή ντόπιοι. Στα μέσα του 19^{ου} αιώνα, οι λευκοί έποικοι έδιωξαν τους Ινδιάνους από τα εδάφη τους, άλλοτε ειρηνικά κι άλλοτε βίαια. Ο δρόμος που ακολούθησαν οι Ινδιάνοι, π.χ. στην Αμερική, ονομάστηκε «μονοπάτι των Δακρύων».

Σήμερα, όπου η Δημοκρατία κυριαρχεί στο μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη, οι αυτόχθονες πληθυσμοί ανά τον κόσμο διεκδικούν και κερδίζουν τα δικαιώματα τους στη γη και τον πολιτισμό τους. Αυτά τα δικαιώματα αναγνωρίζονται και προστατεύονται από διεθνείς συμβάσεις και οργανισμούς, όπως ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) και η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων των Αυτοχθόνων Λαών.

Οι αυτόχθονες πληθυσμοί έχουν αναφαίρετο δικαίωμα να κατέχουν και να χρησιμοποιούν και τα δάση τους και τα νερά τους σύμφωνα με τις παραδοσιακές τους πρακτικές και γνώσεις. Πολύς κοινότητες ζητούν, μάλιστα, πίσω εδάφη που έχασαν με τον εποικισμό και την εκβιομηχάνιση. Επίσης, πολύ σημαντικό γι' αυτούς είναι να διατηρήσουν τον πολιτισμό τους, δηλαδή τα ήθη, τα έθιμα, τη γλώσσα και τις τέχνες τους.

s

αυτόχθονες: ντόπιοι κάτοικοι μιας χώρας, έχουν γεννηθεί εκεί και ανήκουν εκεί

Βάσει του ν. 3966/2011, τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

